

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

70-LETNICA GASILSTVA
V NOVO MESTU

Letos 19. marca je poteklo 70 let, odkar je bila v Novem mestu ustanovljena prostovoljna gasilska četa. Bilo je mnogo truda, predno so si nabavili vse potrebno orodje in opremo. Ob njih 60 letnici so rekli, da je novomeška gasilska četa lahko za vzgled vsem drugim na Dolenjskem. Toda okupatorji niso priznali prostovoljni gasilski četi, kar se je s trudom v dolgih 60 letih spravilo skupaj, so uničili. V dnevih 6. in 7. julija je novomeška gasilska četa praznovala svojo 70-letnico. Na večer 6. julija se je vršil koncert novomeške godbe pred pošto; v nedeljo naslednji dan ob 5 uri je bila budnica, ob 8 uri pa poklonitev cele čete spominu padlih in umrlih gasilcev na novomeškem pokopališču. Ob deveti uri je bila povorka po mestnih ulicah, katere so se udeležile tudi druge organizacije iz Novega mesta. Potem se je na

veselišem prostoru vršilo zborovanje gasilcev. Popoldne so se vršile gasilske vaje, pri katerih so sodelovale čete iz sosednjih vasi.

RAZSTAVA FERDA VESELA

Akademija upodabljačih umetnosti in Narodna galerija sta za 85-letnico slikarja Ferda Vesela priredili razstavo njegovih del, ki je bila odprta v prvi polovici junija. Razstava je bila v vseh prostorih galerije.

KNJIGA "MAKSIM GORKIJ"

Izšla je nova knjiga "Maksim Gorkij", ki obsega 72 strani in prinaša izbor iz del Maksima Gorkiega v celoti ali v odlomkih. Vsebinska je razdeljena v dva dela. Prvi del kaže splošno delo pisatelja, njegov odnos do matere, do človeka in njegovo poslanstvo. Drugi del pa obsega delo socialno revolucionarnega značaja. Knjiga se dobi v vseh knjigarnah.

Ljudstvo Julijske Krajine odklanja
fašistične škofo

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Trst, 25. junija—V zadnjem času so napredni listi v zoni A objavili vrsto dokumentov, ki je iz njih razvidno, kako sta goriški nadškof Margotti in tržaški škof Santin sodelovali s fašističnim režimom v borbi proti vsemu, kar je bilo slovenskega v Julijski Krajini. Poleg tega so objavili tudi nešteto pism in protestov slovenskih mater in žen, v katerih izražajo ogorčenje, da proti škofoma in izjavljajo, da ne bodo nikoli dovolile, da bi goriški nadškof Margotti in tržaški škof Santin birmala njihove otroke, ker sta sodelovala pri zločinskem delovanju italijanskega fašizma in pri raznarodovanju slovenskega prebivalstva na Primorskem.

Tako je prišlo do incidentov v Solkanu pri Gorici in Sežani, kjer je ljudstvo napadilo oba škofa, ki sta hotela s silo izvesti birmo proti volji ljudstva. Zaradi tega je po poročilu "Giornale Alleato" nadškof Margotti 20. junija z dekretom izobčil iz cerkve štiri liste v zoni A: "Primorski dnevnik", "Il Lavoratore", "Soški dnevnik" in "Fronte Unico." Poročilo pravi med drugim:

"V enem izmed svojih govorov v goriški stolnici je Margotti izjavil, da je dekret o izobčenju iz cerkve naperjen proti vsem ravnanjem, urednikom, dopisnikom in vsemu ostalemu osebju štirih listov, kakor tudi proti vsem, ki širijo mnenje teh štirih listov."

Ob koncu pravi poročilo, da je nadškof obžaloval stališče tistih Italijanov, ki so se postavili na stran "slovenskega komunizma" proti svoji domovini.

Čudno zvenijo zadnje besede

Farma naprodaj

16 akrov zemljišča, velika hiša s 12 sobami "colonial" vrste; velik hlev in druga poslopja. Na glavni cesti št. 6 blizu Chardona. Cena \$9.000. Poizve se na 2913 E. 57 St.

NAPRODAJ
JE VELIKA HIŠA

s 12 sobami; gorkota na vročo vodo. Velika lota s garažo za 3 avte. Sedaj prazna. Na 6518 Superior Ave. — Cena \$8700.

Mihaljevich Bros. Co.
6424 St. Clair Ave.

Dober mizar bi lahko preuredil to hišo za 4 družine za dober dohodek.

nadškofa Margottija, ko govori o Italijanih, ki so se postavili na stran "slovenskega komunizma" proti svoji domovini.

Tako nadškof Margotti potrjuje svoje nacionalistično zadržanje zoper Slovence in svoje sodelovanje s fašizmom pri raznarodovalni politiki slovenskega življa v Julijski Krajini, kar jasno dokazujejo razna zahvalna pisma, ki jih je nadškof Margotti prejel od samega Mussolinija, v katerih se mu zahvaljuje za njegovo sodelovanje z oblastmi pri uveljavljanju "italijanstva" Julijske Krajine.

Za sodelovanje s fašističnimi oblastmi v Julijski Krajini je nadškof Margotti prejel od italijanske fašistične vlade letne denarne nagrade, kakršnih ni prejel noben drug škof ali nadškof v Italiji.

Ko je Italija leta 1940 stopila v vojno in zahrbtno napadla Francijo, je Margotti pozdravil to dogodek z blagoslovljanjem italijanskega orožja, pozivajoč duhovnike (s tajno okrožnico), naj molijo za zmago in naj "pokažejo večje razumevanje za sedanji čas, za zgodovinsko stvarnost, katero ustvarja naša Italija s svojim pogumom, s svojo velikodušnostjo, s svojim duhom resnice in pravice."

Ob vsaki zmagi fašističnega orožja je proslavljal nepremagljivega duceja in velikega kralja in cesarja.

Primorsko ljudstvo in poštenci slovenski duhovniki vsega tega niso pozabili. Zato odklanjajo, da bi taki škofje delili njihovim otrokom svete zakramente.

POZOR,
SLOVENC!

Na tisoče in tisoče naših prijateljev je nas vprašalo za bolj velike zaboje za pošiljke v stari kraj. Sedaj imate priliko poslati do 44 funtov. Pri nas sedaj dobite velike zaboje in vse potrebne informacije. Obrnite se na našo tvrdko v vseh zadevah, tikačih se starega kraja.

Pošiljamo tudi denar v dolarjih direktno na naslovnike v registriranih pismih in po zračni pošti. Vsaka pošiljka je garantirana.

Mihaljevich Bros. Co.
6424 St. Clair Ave.

Politična šola
I.O.O.F. Slovenije

Za uspešno politično delo, uresničanje programa Osvobodilne fronte je potreben dober političen kader. Tega pa danes primanjkuje, čeprav so leta narodno osvobodilnega boja vzgojila veliko odličnih političnih delavcev in aktivistov OF.

S perspektivo našega političnega in gospodarskega razvoja, se nam pokaže vprašanje dobrih političnih delavcev še bolj pereče. Pri nas je oblast v rokah ljudstva, zato je potrebno, da ljudstvo zna vladati. Za vse to je treba zmognih ljudi, ki bodo znali delati, upravljati in voditi. Vprašanje političnega dela je potemtakem odvisno od dobrih in sposobnih aktivistov in političnih delavcev.

Najnaravnije je, da se taki politični delavci usposabljaajo v posebnih političnih šolah in tečajih. V ta namen je pri nas izvršni odbor Osvobodilne fronte ustanovil posebno politično šolo.

Politična šola pri IOOF Slovenije traja šest do sedem tednov. Časovno je to razmeroma zelo malo, po obširnosti v tem času predelane učne snovi pa pomeni veliko. Namen šole je, da da tečajnikom osnovno politično vzgojo, ki jim naj da možnost, da ob delu na terenu postanejo dobri politični delavci, vzgojitelji, predavatelji. Šola nudi vse tiste osnovne možnosti nadaljnjega dela in razvoja, ki ga ob študiju in ob konkretnem političnem delu na terenu lahko dosežejo absolventi.

Kader, ki prihaja v to šolo, prihaja iz vseh delov Slovenije. Tu so kmečki fantje in dekleta delavci in študenti, ljudje iz partizanov in internacij, in tudi taki, ki so nekaj časa prisilno služili v nemški vojski, pa so se potem s svojim zadržanjem in delom na terenu izkazali vredne, da postanejo politični delavci med svojim ljudstvom. Težnja po politični izobrazbi in delu jih združuje in briše med njimi razlike stanu in dela.

Ker je čas tega političnega šolanja razmeroma kratek, je velikega pomena organizacija pouka. To je izvedena tako, da je dejansko izkoriščena vsaka minuta. Običajno število udeležencev politične šole je okoli

V blag spomin

druge obletnice prerane smrti ljubljene in nikdar pozabljene soproge in matere

Anna Zupančič

ki je svojo blago dušo za vedno izdihnila dne 17. avgusta 1944

Dve leti je že minulo, kar si nas Ti zapustila, nam vsem težko je pri srcu, ker ta izguba je velika.

V sredini našega srca Tvoj spomin živi ljubeč, in tolažimo se, da se s Teboj enkrat zopet združimo na vekomajl

Žalujoci ostali:

Frank Zupančič, soprog tri hčere in dva sinova

Madison, O., dne 22. avgusta 1946

100. Ti so potem porazdeljeni v skupine. Vsaka skupina posebej ima še posebne referente za kulturno prosvetno delo, za stenčar, posebne študijske krožke. Po direktivah uprave šol vodi odbor sam svoje delo. Vsaka skupina ima svojega instruktora iz uprave. Predavanja so vsem skupna, diskuzije so deloma skupne, deloma ločene po skupinah.

Ker je šola namenjena za bodoče politične delavce, za bodoče člane odborov OF, AFŽ in drugih organizacij, je razumljivo, da je začetna učna snov pregled in zgodovina političnega dela Osvobodilne fronte in njene borbe. Ob razlikah med staro in novo Jugoslavijo se temeljito seznanijo z vprašanji o razvoju in izgradnji oblasti, seznanijo se z najbolj potrebnimi in najbolj splošnimi zakoni, dobivajo vpogled v gospodarska vprašanja in najbolj konkretne naloge na terenu. Predavatelji obravnavajo največ gospodarska vprašanja in vprašanja v zvezi s konkretnimi nalogami, dalje predavanja o združništvu, o sindikatih itd. Tečajniki hodijo tudi na okrožne, okrajne in krajevne konference OF, poročajo o njih o napakah itd. Nekateri delajo posebne referate o delu na njihovem lastnem terenu. Ob teh referatih razpravljajo in se učijo. Knjižnica in dnevno časopisje jim nudi dovolj možnosti, da se seznanijo z osnovno, dnevno politično problematiko. Številne brošure in knjige, ki jih študirajo, jih uvajajo v vsa tista vprašanja, ki pridejo v poštev kot predmet njihovega študija.

Dnevni red tečajnikov je tako razdeljen, da je dejansko vsaka minuta plodno izkoriščena. Vstajajo ob 6., nato imajo dnevne proste vaje, nakar je nujno potrebno zaradi stalnega študija, dolgega sedenja in naporega duševnega dela. Ob 7. uri imajo zajtrk in potem pre-

davanja. Po predavanjih se porazdelijo po skupinah in študirajo predavano snov. Po kosilu imajo od dveh prostih ur do večer spet porabijo za razgovore, debato in podobno. Od 2—4 imajo spet študij, od 4—7 ponavljajo predelano snov. Instruktor izprašuje in teže stvari iz dopol-

danskih predavanj znova razloži. Ob sedmih večerjajo, nakar se spet vrstijo referati o člankih, o knjigah, o delu na terenu, o političnih pregledih. Večasih gredo v tem času v kino, gledališče ali na koncerte, ob 23. uri pa gredo spat.

Politična šola pri IOOF Slove-

PROGRAM

pri

ODKRITJU SPOMENIKA

V

POČAST SLOVENSKIM FANTOM IN DEKLETOM
V OKROŽJU SLOV. DEL. DOMA NA WATERLOO RD.

ki se vrši

V NEDELJO, DNE 25. AVGUSTA 1946

Zbirališče za povorko bo pred Slov. del. domom ob 1.30 uri popoldne. Povorka se prične točno ob drugi uri iz Shiloh Rd. po Waterloo Rd. do E. 152 St., po E. 152 St. do Ridpath Ave., po Ridpath Ave. do Waterloo Rd. in nazaj pred Dom k spomeniku. Na čelu povorke bo igrala godba društva sv. Jožefa. Po zaključku povorke se prične s programom. Rediteljja povorke sta John Lunka in Frank Bittenc. Društva se udeležijo korporativno ali oficijelno.

1. Miss Florence Unetič zapoje ameriško himno "Star Spangled Banner." Med tem se vrši odkritje spomenika.
2. Predsednica imenovanega odbora pozdravi navzoče ter izroči vodstvo nadaljnjega programa dobro poznanemu John E. Lokarju, tajniku governerja Frank Lauschea.
3. John E. Lokar izreče sožalje očetom in materam sinov, ki so dali življenje za demokratično sveto.
4. Pevsko društvo "Jadran" zapoje dve slovenski pesmi
5. Pozdrav predsednika Slov. del. doma
6. Govor župana Thomas A. Burke
7. Govor senatorja William H. Boyd
8. Govor councilmana John J. Prince
9. Mladinski pevski zbor Slov. del. doma zapoje dve pesmi
10. Zastopniki in zastopnice društev pozdravijo navzoče

PO PROGRAMU SE RAZVIJE ZABAVA V OBEH DVORANAH

V slučaju slabega vremena se vrši program v avditoriju SDD. Ob 7.30 uri zvečer se prične ples v obeh dvorinah. Igralo bo osem različnih orkestrov. Vstopnina k plesu 65c. Večerjo se bo serviralo od 4. ure naprej.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR

Mi dajemo in izmenjavamo Eagle znamke

THE MAY CO'S BASEMENT

Nekaj izrednih posebnosti

54" deloma volneno Plaid in
Check jesensko

Blago za obleke

Napravite si vašo
lastno opravo na ta
ekonomični način!

2.48
jd.

To fino blago je 40% volneno, 60% rayon mešano, v izvrstni izbiri novih plaid vzorcev, checks in shetland tkanin. Ideavno blago za šolsko nošo in dodatek k jesenski in zimski opravi. Široko 54 inčev.

Shetland tkanine
in Ripple flanela

1.95
jd.

70% spun rayon, 30% volnena ripple flanela in Shetland tkanine v svetlih in temnih barvah. 54-inčev široko blago.

Rayon in Aralac
flanela za obleke

1.69
jd.

54" spun rayon in aralac serge in flanela za "suits," v obširni izbiri pastelnih barv ali temnih barv.

39" Rayon serge lining

Rayon blago za podloge, ki prepreči potenje, v raznih jesenskih barvah. Omejitve 5 jardov na odjemalca

59c
jarda

36" Progasto Plaid Effect Crash 79c jd.
36" Progasto Glazed Chintz 69c jd.
36" Shepherd Check Cotton 59c jd.
36" Belo Flock Velvety Swiss 39c jd.

Živo-barvne z mehikanskimi vzorci
kuhinjske zavese

1.00
par

Mnogobarvni pisani mehikanski vzorci nastisnjeni na lepemu blagu. Zavese so lepo ukrojene z takozvanim "valance" in obrobljene z belim nabranim blagom. 42 inčev dolge—idealne za kratka kuhinjska okna.

Novi jesenski drapery
prints

48" široko pisano drapery blago v obširni izbiri novih jesenskih vzorcev in barv. Stalne barve. Izvrstno blago za pokrivala za stole in za zavese.

98c
jd.